

Sygn. akt III U 648/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – SSO Katarzyna Bryś- Dywan

Protokolant: **p. o. sekr. sąd. J. P.**

przy udziale

po rozpoznaniu w dniu 11 października 2016 r. w Tarnobrzegu

na rozprawie

sprawy **J. M.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.**

o wysokość emerytury

na skutek **J. M.**

od **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.**

z dnia 28 czerwca 2016 r. nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zobowiązuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. do ustalenia wysokości emerytury wnioskodawcy J. M. według zasad przyjętych w decyzji z dnia 13 czerwca 2016 roku tj. w kwocie brutto 3086,38 zł

Sygn. akt III U 648/16

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 11 października 2016r.

Decyzją z dnia 28.06.2016r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. po rozpoznaniu wniosku J. M. z dnia 22.06.2016r., ustalił wysokość i podjął wypłatę emerytury od dnia 1 czerwca 2016 roku tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Obliczona emerytura brutto wyniosła 2929, 02 zł.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył J. M. wnosząc o jej zmianę poprzez w całości i przyznanie prawa do emerytury w wysokości ustalonej w decyzji z dnia 13.06.2016 r. W uzasadnieniu podał, iż organ rentowy decyzją z dnia 13.06.2016 r., ustalił wysokość emerytury od dnia 30.03.2016r. na kwotę 3086,38 zł brutto. Decyzją z dnia 28.06.2016r. organ rentowy wydał kolejną decyzję ustalającą wysokość emerytury od dnia 1.06.2016r. na kwotę 2929,02 zł. Świadczenie zostało zaniżone, dlatego zdaniem wnioskodawcy decyzja z dnia 28.06.2016r. jest nieprawidłowa, gdyż nie zaistniała żadna z okoliczności, która powodowałaby ponowną weryfikację wysokości przyznanego świadczenia.

W odpowiedzi na odwołanie z 11.06.2016r., organ rentowy wnosił o jego oddalenie, podnosząc, iż zaskarżoną decyzją została wnioskodawcy ustalona wysokość emerytury od dnia 1.06.2016r. w związku z rozwiązaniem stosunku pracy w dniu 17.06.2016r. Decyzją z dnia 22.05.2016r. ZUS przyznał wnioskodawcy emeryturę z tytułu pracy w warunkach szczególnych od dnia ukończeniu wieku tj. od 30.06.2016r. Ze względu na to, że wnioskodawca kontynuował zatrudnieni wypłata emerytury została zawieszona, przy czym wnioskodawca został pouczone, że ostateczne ustalenie wysokości emerytury nastąpi po rozwiązaniu stosunku pracy i zgłoszeniu wniosku o podjęciu wypłaty emerytury. Decyzja z dnia 13.06.2016r. miała charakter zaliczkowy w zakresie ustalenia wysokości świadczenia. W dniu 24.06.2016r. wnioskodawca złożył świadectwo pracy z którego wynikało, że rozwiązał stosunek pracy z dniem 17.06.2016r. Zaskarżoną decyzją ZUS przyznał wnioskodawcy prawo do wypłaty emerytury od pierwszego dnia miesiąca, w którym złożono wniosek o podjęcie zawieszony emerytury tj. od 1.06.2016r. Konsekwencją ustalenia tej daty, przyznania prawa do wypłaty jest sposób ustalenia wysokości emerytury. Emerytura wnioskodawcy została ustalona w oparciu o treść art. 26 ust. 1 w związku z art. 25 ust. 1 ustawy emerytalnej. Wysokość emerytury ustalonej na dzień 1.06.2016r. okazała się inna niż ta ustalona decyzją zaliczkową z dnia 13.06.2016r. Ma to związek z waloryzacją składek i kapitału początkowego. Ponieważ wypłata świadczenia przyznana została od czerwca 2016 r. to dokonano tylko waloryzacji rocznej składek i kapitału w dniu 1.06.2016r. i była to ostatnia waloryzacja o której mowa jest w art. 25 a ust. 1 ustawy emerytalnej. Natomiast w decyzji z dnia 13.06.2016r. ostatnia waloryzacja roczna dokonana została w czerwcu 2015r., a także dokonano waloryzacji kwartalnych. Organ rentowy wskazała iż waloryzacji składek i kapitału początkowego dokonano zgodnie z art. 25, 25 a, 173 ust. 4-6 a ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS. Ze względu na różną datę na którą ustalono wysokość emerytury, zastosowano inne waloryzacje roczne jako ostatnie, co spowodowało zastosowanie innych waloryzacji kwartalnych.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

ustalił i zważył co następuje.

Wnioskodawca J. M. urodził się (...) W dniu 07.03.2016r., wystąpił do organu rentowego z wnioskiem o emeryturę z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Rozpoznając ten wniosek organ rentowy w dniu 13.06.2016r., wydał decyzję przyznającą wnioskodawcy prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych od dnia ukończenia 60 roku życia tj. od 30.06.2016r. Emerytura została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej i wyniosła 3086,38 zł. Wypłata emerytury została zawieszona w związku z kontynuowaniem zatrudnienia.

W dniu 22.06.2016r., wnioskodawca złożył w placówce ZUS świadectwo pracy z dnia 17.06.2016r. potwierdzające rozwiązanie stosunku pracy z tym samym dniem.

W związku z powyższym w dniu 28.06.2016r., ZUS wydał decyzję, na mocy której podjęto wypłatę emerytury wnioskodawcy od dnia 01.06.2016r., tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek. Obliczona emerytura wyniosła 2929,02 zł brutto.

/dowód: akta organu rentowego/.

Odwołanie wnioskodawcy od zaskarżonej decyzji jest zasadne.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do rozstrzygnięcia, czy organ rentowy w sposób prawidłowy ustalił wysokość świadczenia, którego wypłatę podjęto od 01.06.2016r.

Wnioskodawcy zostało przyznane prawo do emerytury zgodnie z art. 184 w zw. z art. 26 ustawy z dnia 17.12.1998r., o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016r., poz. 887 t. j.)

W myśl art. 25 w/w ustawy podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do

końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, oraz zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Nadto zgodnie z art. 25a ustawy emerytalnej:

1. Przy ustalaniu wysokości emerytury kwota składek na ubezpieczenie emerytalne zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu 31 stycznia roku, za który przeprowadzono ostatnią waloryzację, o której mowa w art. 25, jest waloryzowana kwartalnie.

2. W przypadku ustalania wysokości emerytury:

1) w pierwszym kwartale danego roku - ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za trzeci kwartał poprzedniego roku;

2) w drugim kwartale danego roku - ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za czwarty kwartał poprzedniego roku;

3) w trzecim kwartale danego roku - ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za pierwszy kwartał danego roku;

4) w czwartym kwartale danego roku - ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za drugi kwartał danego roku.

3. Waloryzacji kwartalnej podlega kwota składek zewidencjonowanych na ostatni dzień pierwszego miesiąca kwartału, za który przeprowadzana jest waloryzacja, powiększona o kwoty uzyskane w wyniku poprzednich waloryzacji kwartalnych.

4. Waloryzacja kwartalna składek polega na pomnożeniu zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego składek przez wskaźnik waloryzacji określony w ust. 5. W wyniku przeprowadzonej waloryzacji stan konta nie może ulec obniżeniu.

5. Wskaźnik waloryzacji kwartalnej składek jest równy wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w kwartale, za który przeprowadzana jest waloryzacja w stosunku do poprzedniego kwartału, powiększonemu o wzrost realny sumy przypisu składek na ubezpieczenie emerytalne w kwartale, za który przeprowadzana jest waloryzacja w stosunku do kwartału poprzedniego. Wskaźnik waloryzacji składek nie może być niższy niż wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w kwartale, za który przeprowadzana jest waloryzacja w stosunku do poprzedniego kwartału.

6. Wskaźnik wzrostu realnego sumy przypisu składek na ubezpieczenie emerytalne, o którym mowa w ust. 5, otrzymuje się poprzez podzielenie wskaźnika wzrostu nominalnego sumy przypisu składek na ubezpieczenie emerytalne w kwartale, za który jest przeprowadzana waloryzacja w stosunku do kwartału poprzedniego, przez wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem ustalony dla analogicznego okresu.

7. Wskaźnik wzrostu nominalnego sumy przypisu składek na ubezpieczenie emerytalne, o którym mowa w ust. 6, stanowi iloraz sumy przypisu składek na ubezpieczenie emerytalne w kwartale, za który jest przeprowadzana waloryzacja, i w kwartale poprzednim.

8. Wskaźnik waloryzacji składek ustala się z dokładnością do setnych części procentu.

Natomiast art. 173 ust. 4 cyt. ustawy stanowi, iż pierwszej waloryzacji kapitału początkowego dokonuje się od dnia 1 czerwca 2000 r. przez pomnożenie tego kapitału wskaźnikiem wzrostu przeciętnego wynagrodzenia z 1999 r., pomniejszonego o naliczone i potrącone od ubezpieczonego składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe, w stosunku do przeciętnego wynagrodzenia za 1998 r., ust. 5 - drugiej waloryzacji przeprowadzanej od dnia 1 czerwca 2001 r. dokonuje się na zasadach określonych w art. 25 ust. 3-5, 9 i 10 oraz w art. 25a. ust. 5a - trzeciej

waloryzacji przeprowadzanej od dnia 1 czerwca 2002 r. oraz kolejnych dokonuje się na zasadach określonych w art. 25 ust. 3-8 i 10 oraz w art. 25a.

Kwestia waloryzacji składek była przedmiotem licznych rozważań sądów. I tak Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 12.08.2015r., sygn. akt. III AUa 156/15 stwierdził, że przepisy art. 25 i 25a ustawy emerytalnej nie naruszają zasady równości wobec prawa, albowiem jedynie różnicują sytuację ubezpieczonych w zależności od miesiąca przechodzenia na emeryturę, co jest cechą relewantną (LEX nr 1808845). W uzasadnieniu tego orzeczenia Sąd wskazał, że jak to wprost wynika z treści powołanego art. 25 ustawy emerytalno – rentowej waloryzacja roczna jest mechanizmem przeprowadzanym na indywidualnym koncie ubezpieczonego, który jeszcze nie nabył uprawnień emerytalnych, bądź nie wystąpił o ich ustalenie.

Tym samym prawidłowo organ rentowy ustalił wysokość emerytury wnioskodawcy w decyzji z dnia 13.06.2016r. w oparciu o waloryzację, która została przeprowadzona zgodnie z treścią powołanych powyżej przepisów.

Wnioskodawca przechodził na emeryturę w marcu 2016r., dlatego też ostatniej rocznej waloryzacji można było dokonać dnia 01.06.2015r., wskaźnikiem za rok 2014. Kolejne waloryzacje były możliwe do przeprowadzenia w sposób kwartalny począwszy od I kwartału 2015r., do III kwartału 2015r., zgodnie z treścią art. 25a ust. 2 pkt. 1. Regulacja ta bowiem została wprowadzona w celu zapewnienia osobom przechodzącym na emeryturę w różnych miesiącach roku (w przypadku wnioskodawcy w marcu 2016r.), że nie będą wyłączone z waloryzacji te okresy, które nie są objęte waloryzacją roczną.

Art. 25 ustawy emerytalnej dotyczy ustalenia podstawy emerytury, co następuje w decyzji o przyznaniu świadczenia, zaś w dalszym czasie waloryzowana będzie już sama wysokość emerytury w oparciu o art. 25a ustawy emerytalnej, a nie jej podstawa. Dlatego argumentacja przedstawiona przez organ rentowy, jakoby ustalenie ostatecznej wysokości emerytury zależało od daty jej wypłaty, a nie od daty przyznania prawa do emerytury nie zasługuje na uwzględnienie. W takim przypadku dochodzi do sytuacji, że świadczenie osoby, która rozwiązuje stosunek pracy po dniu 01.06. podlega tylko waloryzacji rocznej, a w stosunku do osoby, która rozwiązuje stosunek pracy przed dniem 01.06. świadczenie podlega waloryzacji także kwartalnej. Jest to niezgodne z treścią art. 25 ust. 3 ustawy emerytalnej, zgodnie z którym w wyniku przeprowadzonej waloryzacji stan konta nie może ulec obniżeniu.

W przypadku wnioskodawcy organ rentowy winien poprzestać na ostatniej rocznej waloryzacji, którą dokonał dnia 01.06.2015r., wskaźnikiem za rok 2014. Od dnia 01.06.2016r. waloryzacja roczna za rok 2015 nie była już możliwa, bowiem wnioskodawca miał przyznane prawo do emerytury od marca 2016r. i wtedy został ustalona jego podstawa.

Decyzją z dnia 28.06.2016r. organ rentowy podjął wypłatę emerytury wnioskodawcy z uwagi na rozwiązanie stosunku pracy, ale nie była to decyzja przyznająca prawo do emerytury, ale była to decyzja „o ustaleniu wysokości i podjęciu wypłaty emerytury”. Zatem wysokość emerytury powinna być ustalana na dzień nabycia prawa do niej i ta decyzja jest miarodajna dla oceny, czy należy przeprowadzić waloryzację kwartalną czy roczną. Data podjęcia wypłaty świadczenia nie ma przy tym żadnego znaczenia. Fakt zawieszenia wypłaty nie może bowiem prowadzić do obniżenia jego wysokości. W przeciwnym wypadku, przepracowanie przez ubezpieczonego dodatkowego okresu po nabyciu prawa do emerytury w świetle zaskarżonej decyzji okazało się być dla niego niekorzystne, z czym nie sposób się zgodzić – por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 15.01.2016r. III AUa 662/15 LEX 1993041.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, że organ rentowy prawidłowo ustalił wysokość emerytury wnioskodawcy według zasad waloryzacyjnych przyjętych w decyzji z dnia 13.06.2016r., a nieprawidłowa była waloryzacja świadczenia przyjęta w zaskarżonej decyzji. Dlatego decyzja z dnia 28.06.2016r. podlegała zmianie na zas. art. 477¹⁴§ 2 kpc.